

НОСКОВ Борис Олексійович (01(13). 08. 1899, с. Сорново Балахнин. пов. Нижньогород. губ., нині у межах м. Нижній Новгород, РФ — 05. 11. 1970, Харків) — фахівець у галузі ливарного виробництва. Доктор технічних наук (1964), професор (1960). Сталінська премія (1943). Учасник воєн. дій 1918–20. Державні нагороди СРСР. Навч. у Нижньогород. політех. інституті (1917–18), закін. Моск. гірн. академію (1927). У 1918 вчителював; 1921–22, 1927–35, 1936–41 працював на Коломен. маш.-буд. заводі (Моск. обл.): від 1937 — гол. металург; 1935–36 — керівник проекту будівництва ливар. виробництва Моск. залізнич. ремонт. заводу;

1941–44 — на Кіров. заводі (м. Челябінськ, РФ); 1944–46 — гол. металург Харків. заводу № 75; 1946–70 — у Харків. політех. інституті: 1956–70 — завідувач кафедри технології ливар. виробництва. Наукові дослідження стосувалися теорії металург. процесів і теорії та практики застосування плавил. агрегатів.

Основні праці

Технологичность литых деталей. Москва; Свердловск, 1948; 1954 (співавт.); Производство литых молотовых штампов. К.; Москва, 1953; Конструирование литых деталей. К.; Москва, 1957 (співавт.); Использование шебелинского природного газа при плавке чугуна в вагранке. Х., 1959 (співавт.); Теория металлургических процессов: Конспект лекций. Х., 1959; Теория металлургических процессов с основами физической химии: Конспект лекций. Х., 1962. Ч. 1–2; Применение природного газа при вторичной плавке чугуна. К., 1964 (співавт.); Плавка чугуна в вагранках и печах с применением природного газа. Москва, 1969 (співавт.).

Рекомендована література

1. Журило А., Иванов С. Борис Алексеевич Носков // Політехнік. 2009, 29 жовт.; Журило А., Журило Д. Выдающиеся металлурги и литейщики Харьковщины. Х., 2013
2. Харьков. политех.

[Ю. І. Зайцев](#)

Бібліографічний опис:

Носков Борис Олексійович / Ю. І. Зайцев // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-73955>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).